

نام و نام خانوادگی: .....
 مقطع و رشته: دهم ریاضی
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
 آزمون ترم اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: ادبیات ۱
 نام دبیر: آقای زارعی
 تاریخ امتحان: ۰۸ / ۱۰ / ۱۴۰۰
 ساعت امتحان: ۰۸ : ۰۰ / صبح
 مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:				
	نمره به عدد:	نمره به حروف:				
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:				
الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)						
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) از خجلی سر به <u>گریبان</u> برد. پ) (شوخ) از خود باز کنیم.	ب) اندر همه کاری <u>داد</u> از خویشان بده. ت) دلا <u>معاش</u> چنان کن گر بلغزد پای...				
۰/۵	برای واژه مقابل یک مترادف و یک هم‌خانواده بنویسید. طالع:					
۰/۷۵	در عبارت‌های زیر سه واژه نادرست املائی وجود دارد، درست آن‌ها را بنویسید. الف) همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه غرابت خویش را. ب) صبا بر آن سر زلف از دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگره دارد پ) وین بوم مهنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد الف) (ب) (پ)					
۰/۷۵	از میان گروه کلمه‌های زیر واژه‌های نادرست املائی را بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. گرگ تبع، صدیق وفادار، رغه و نامه، حسیض و گودال، ورته و حادثه الف) (ب) (پ)					
۰/۵	کدام یک از واژگان مقابل «دوتلفظی» هستند؟ آموزگار، پرستار، مهربان، مملکت					
۱	واژگان زیر را در جدول قرار دهید؛ ضمناً دو واژه اضافی است. سرسنگین، گویا، اسرار، کوتاه‌نظر	<table border="1"> <tr> <td>وندی</td> <td>وندی مرگب</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	وندی	وندی مرگب		
وندی	وندی مرگب					
۱	فعل «آمده‌ام» را با حفظ شخص، به زمان‌های خواسته شده ببرد. الف) ماضی بعید: ب) مضارع اخباری:					
۰/۵	نقش دستوری هر یک از اجزای مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. «تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش» الف) (ب)					
۰/۵	پسوندها «ک» در دو واژه زیر در چه معنایی به کار رفته است؟ الف) خورجینک: ب) درمک:					

۱۰	رابطه معنایی واژه‌های زیر را بنویسید. الف) سر و زلف ب) مهر و دوستی	۰/۵
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۱	در بیت «لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند»، قسمت مشخص شده، دارای چه آرایه ادبی است؟	۰/۵
۱۲	در کدام گزینه آرایه «مجاز» نیامده است؟ ۱- زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد ۲- قطره باران که درافتد به خاک / زو بدمد بس گوهر تابناک ۳- سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد ۴- در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم	۰/۵
۱۳	در عبارت «سر شاخه‌ها و روی برگ‌ها، آفتاب زرد و بی مهر غروب مثل صدها قناری نشسته بود.»، «مشبه» و «مشبه‌به» را مشخص کنید.	۱
۱۴	واژه «بو»، در بیت «گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا: اگر بدانی، هم اوت رهبر آید»، چه آرایه‌ای دارد؟	۰/۵
۱۵	وجود چه آرایه‌هایی به زیبایی متن زیر افزوده است. «آن که گفتیم سیرتش نیکوترین سیرت‌ها بود، از بهر آن که در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله لثیمی، کریمی کرد.»	۰/۵
۱۶	شعر حفلی جاهای خالی را با مصراع مناسب تکمیل کنید. ۱) ..... / به علی شناختم من به خدا قسم خدا را ۲) برو ای گدای مسکین، در خانه علی زن / ..... ۳) به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من / ..... ۴) ..... / چو علی که می تواند که به سر برد وفا را	۰/۵ ۰/۵ ۱
پ) قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۷	هریک از بیت‌های زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟ الف) «گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف» ب) «چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد»	۱

۱	معنای کنایی بخش مشخص شده در عبارتهای زیر را بنویسید. الف) گل از شوق تو ((خندان در بهار)) است / از آتش رنگهای بی شمار است ب) با خشم و اندوه به دیوار و عمله‌بناها نگاه می‌کرد و همه ((بدبختی خود را از چشم آن‌ها می‌دید)).	۱۸
۱	مخاطب شعر زیر کیست و به چه مفهومی اشاره می‌کند. «شیرین‌ترین لبخند / بر لبان اراده‌توست / چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد.»	۱۹
۰/۵	از کدام بیت می‌توان مفهوم آیه شریفه «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» را دریافت؟ الف) چو گفتمش که دلم را نگاه‌دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد ب) هر آن که جانب اهل وفا نگاه‌دارد / خدایش در همه حال از بلا نگاه‌دارد	۲۰
۱	درک و دریافت خود را از عبارت زیر به نثر روان بنویسید. «سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم.»	۲۱
۰/۵	عبارت «به زبان دیگر مگوی و به دل دیگر مدار، تا گندم‌نمای جو فروش نباشی.» انسان را از انجام چه کاری برحذر می‌دارد؟	۲۲
۰/۵ ۱	معنا و مفهوم عبارتهای زیر را بنویسید. الف) «از آن دو دست جامه نیکو ساختیم.» ب) «حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگاه‌دارد.»	۲۳
۱	مقصود نویسنده از کلمات مشخص شده در عبارات زیر چیست؟ الف) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان / نگاه دار <u>سر رشته</u> تا نگاه‌دارد ب) بر تالابی از خون خویش / در گذرگاه تاریخ ای ستاده‌ای / با جامی از <u>فرهنگ</u> / و بشیریت رهگذار را می‌آشامانی / هرکس را که تشنه شهادت است.	۲۴
۰/۵	درباره ارتباط مفهومی دو عبارت زیر، توضیح دهید. الف) «الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ» ب) یعقوب، خود، او را به صبر، آموزگار بود.	۲۵

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان سرای دانش سعادت آباد
کلید سؤالات ترم اول سال تمصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: ..... ادبیات.....
 نام دبیر: .....(آری).....
 تاریخ امتحان: ۰۸ / ۱۰
 ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ..... ۶۰ دقیقه

پاسخ نامه	
۱	الف) یقه / ب) حق و انصاف / پ) چرک و کثافت / ت) زندگی
۰/۵	بخت و اقبال / مطالعه، طلوع و ...
۰/۷۵	الف) قرابت / ب) صبا / پ) محنت
۰/۷۵	الف) گرگ طبع / ب) رقعہ / پ) ورطه
۰/۵	آموزگار، مهربان
۱	وندی مرگب: سرسنگین / وندی: گویا
۱	الف) ماضی بعید: آمده بودم / ب) مضارع اخباری: می آیم
۰/۵	الف) مفعول / ب) نهاد
۰/۵	الف) تصغیر / ب) تحقیر
۰/۵	الف) تضمّن / ب) ترادف
۰/۵	حس آمیزی
۰/۵	۴
۱	مشبه: آفتاب / مشبه به: قناری
۰/۵	ایهام
۰/۵	تضاد و جناس
۱	دل اگر خدا شناسی همه در رخ علی بین / ۲- که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
۱	۱۶ ۳) چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا ۴) چو به دوست عهد بندد ز میان پاک بازان

۱	الف) سرعت و شکل حرکت چشمه / ب) عدم بقای عدل و ظلم	۱۷
۱	الف) بازشدن گل / ب) مقصردانستن	۱۸
۱	امام حسین (ع) / بزرگی و شجاعت امام و حیرت عقل	۱۹
۰/۵	الف	۲۰
۱	حمام نکردن برای یک مدت طولانی	۲۱
۰/۵	ریاکاری و فریب	۲۲
۱/۵	الف) از آن دو دست لباس خوب خریدیم یا دوختیم. ب) سخن دوست را فقط به خود دوست می‌گوییم؛ زیرا فقط آشنا رازدار آشناست.	۲۳
۱	الف: عشق و محبت / ب) شهادت	۲۴
۰/۵	هر دو صبر را کلید پیروزی می‌دانند.	۲۵